

N° 2449.

PERSE ET TURQUIE

Traité d'amitié et de sécurité, signé
à Téhéran, le 22 avril 1926, avec
protocole annexé, signé à Téhé-
ran, le 15 juin 1928.

PERSIA AND TURKEY

Treaty of Friendship and Security,
signed at Teheran, April 22, 1926,
with Protocol annexed thereto, si-
gned at Teheran, June 15, 1928.

ماده دوم

طرفین متعاهدین معظمین موافقت حاصل نمودند که در اسرع اوقات شرائط تعاون اقتصادی نزدیک خود را تحت مطالعه درآورده و تنظیم نمایند
 مسلم است که انتخاب و تنظیم وسائل اجراء تعاون اقتصادی مزبور و همچنین مسئله ترازیت آزاد از خاک همدیگر و ایجاد انواع وسائل ارتباطه بین مملکتین تحت مطالعه دقیق متخصصین صلاحیت دار طرفین متعاهدین واقع شده و معین خواهد شد .
 نمایندگان مختار طرفین این پروتکل را که جزء لاینفکای عهدنامه مودت و امانت امضا شده در طهران در تاریخ اول اردی بهشت ۱۳۰۵ - ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ محسوب میشود در سه نسخه اصلی فارسی و ترکی و فرانسه امضاء نمودند - در صورت بروز اختلاف متن فرانسه معتبر خواهد بود .

طهران ۲۵ خرداد ۱۳۰۷ مطابق ۱۵ ژوئن ۱۹۲۸

محمد نوبقی

مدوح شوکت

پاک روان

پروتکل منضمه بعهد نامه ایران و ترکیه

منعقدہ در تاریخ اول اردی بہشت ۱۳۰۵ - ۲۲ آوریل ۱۹۲۶

نظر باینکہ طرفین متعاهدین بالسویہ مایل بہ تحکیم و تشدید منافع مشترکہ سیاسی واقصدادی بین ایران و ترکیہ میباشند لازم شدردند کہ در تکدیل عہدنامہ ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ پروتکل حاضرہ را نیز منعقد نمایند و برای این مقصود اختیار داران خود را بترتیب ذیل معین نمودند:

از طرف اعلیٰحضرت شاهنشاه ایران :

جناب آقای پاک روان کفیل وزارت امور خارجه

از طرف جناب رئیس جمهوریت ترکیہ :

جنابان مستطابان اجل آقایان مددوح شوکت یک سنیر کبیر ترکیہ در ایران

و محمد توفیق یک سفیر کبیر ترکیہ در مسکو .

و منار الہم پس از ارائه اختیار نامہ های خود کہ دارای شرائط و اعتبارات لازمه

بود در مواد ذیل توافق نظر حاصل نمودند :

مادہ اول

در صورتیکہ یکی از متعاهدین مورد عملیات خصمانہ یک یا چند دولت ثالث بشود متعاهد

دیگر مکلف است کہ تمام کوشش خود را بعمل آورد کہ وضعیت مذکور را اصلاح نماید

اگر با وجود تمام مساعی مبذولہ معذک وقوع جنگ حتمی و ناگزیر بشود متعاهدین تقبل

میکنند کہ وضعیت را بدقت و با روح محبت و خیر خواهی تحت مطالعه در آورند تا اینکه راه

حلی کہ موافق منافع عالیہ آنها و متناسب با وضعیت باشد پیدا نمایند .

فصل نهم

محتاج بتوضیح نیست که خارج از حدود تفرقات متقابله که در این عهد نامه معین شده است هر يك از طرفین معظمین متعاملدین در روابط خود با دول ثالث آزادی مطلق خواهند داشت .

فصل دهم

این عهد نامه بزبان فارسی و ترکی و فرانسه نوشته شده و در صورت بروز اختلاف متن فرانسه معتبر خواهد بود .

فصل یازدهم

عهد نامه حاضر در اسرع اوقات بتصویب مجالس ملی مملکتین خواهد رسید و نسخ صحه شده در طهران مبادله خواهد گردید .

عهد نامه حاضر از تاریخ امضاء دارای اعتبار بوده و برای مدت پنجسال منعقد میشود . در صورتیکه یکی از طرفین متعاملدین ششماه قبل از انقضاء مدت فوق راجع بختامه دادن باین عهد نامه تصمیم خود را بدیگری اخطار نکند یکسال دیگر بدت آن بخودی خود افزوده شده و از طرفین برسیت شناخته خواهد شد و در هر صورت اخطار تصمیم بختامه دادن عهد نامه قبل از انقضاء ششماه مؤثر نخواهد بود .

برای تصدیق مراتب مذکوره در این عهد نامه اختیار داران طرفین آنرا در دو نسخه در طهران نوشته و امضاء و مهر نمودند .

بتاریخ ۱ اردی بهشت ماه ۱۳۰۵ شمسی هجری مطابق ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ میلادی

محل مهر و امضاء

مدوح شوکت یك - مفتاح - فروغی

یا خواهد آذوقه و چهار یابان و کلیه هر چیزی که برای جنک لازم باشد در آن مملکت نهبه نباید و یا قشون خود را که عقب نشینی مینماید از آنجا عبور دهد و یا سکنه مملکت بیطرف را برای مقاصد نظامی خود تشویق و وادار بقیام بکند و یا در خاک مملکت بیطرف استکشافات نظامی بعمل آورد متعهد میطرف ملزم است که باقوای مسلحه خود از عملیات مذکوره جلوگیری کرده و بیطرفی خود را حفظ نماید.

فصل پنجم

طرفین معظمین متعهدین تعهد مینمایند که تشکیل و توقف تأسیسات و دستجاتی را که مقصد آنها برهم زدن صلح و امنیت مملکت متعهد و یا تغییر حکومت آن باشد در خاک خود اجازه نداده و همچنین اشخاص و یادستجاتی را که بوسیله تبلیغات یا سایر وسائل درصدد مبارزه با مملکت متعهد دیگر باشند ممنوع از توقف در خاک خود بدارند.

فصل ششم

نظر بتأمین آسایش و امنیت سکنه مناطق سرحدی طرفین متعهدین هر نوع اقدامات لازمه خواهند نمود که بخلافکارها و عملیاتیکه از طوایف ساکن نواحی مجاوره سرحدات ناشی میشود و ممکن است با آسایش مملکتین سکنه وارد نماید خاتمه دهند. اقدامات مزبوره را دولتین جداگانه و یا در صورتیکه لازم بداندند مشترکاً بعمل خواهند آورد.

فصل هفتم

طرفین معظمین متعهدین موافقت مینمایند که اختیارات داران خود را در ظرف مدتی که بیش از ششماه از تاریخ امضاء این معاهده نباشد در طهران مجتمع کرده و قرارداد های تجارنی و قونسولی و گمرکی و پستی و تلگرافی و همچنین قرار داد اقامت و اعاده مجرمین را منعقد نمایند.

فصل هشتم

طرفین متعهدین توافق نمودند که برای تسویه اختلافاتیکه ممکن است فیما بین بروز کند و بطریق عادی دیپلماتیک حل نشود طریق خاصی معین نمایند.

و

جناب آقای میرزا داود خان مفتاح
کفیل وزارت امور خارجه .

از طرف رئیس جمهوریت ترکیه:

مدوح شوکت یک

ایلچی فوق العاده و سفیر کبیر ترکیه در ایران .

واختیار داران مزبور پس از ارائه اختیار نامهای خود که معتبر شناخته شد درباب
مقررات ذیل توافق نظر حاصل نمودند .

فصل اول

صلح خلل ناپسیر و دوستی صمیمی دائمی مابین مملکت شاهنشاهی ایران و جمهوریت
ترکیه و همچنین مابین اتباع آنها برقرار خواهد بود .

فصل دوم

در صورت وقوع عملیات نظامی از طرف یک یا چند دولت ثالث نسبت به یکی از دولتهای
معضلمتین متعاهدین طرف متعاهد دیگر متعهد است که بیطرفی خود را نسبت به متعاهد
خود محفوظ بدارد .

فصل سوم

هر یک از متعاهدین تقبل مینمایند که از حمله نسبت به متعاهد دیگر خود داری کرده و در
هیچ نوع اتحاد یا ائتلاف سیاسی و اقتصادی و یا مالی که از طرف یک یا چند دولت ثالث بر ضد
طرف متعاهد دیگر یا بر ضد امنیت نظامی و بحری آن منقذ شده باشد شرکت ننجیند .
همچنین هر یک از متعاهدین تقبل مینمایند که در هیچ نوع عملیات خصمانه که از طرف
یک یا چند دولت ثالث بر ضد طرف متعاهد دیگر وقوع یابد مشارکت ننمایند .

فصل چهارم

در صورتیکه یک یا چند دولت ثالث در موقع جنگ با یکی از متعاهدین معضلمتین بیطرفی
متعاهد دیگر را نقض کرده و از خاک آن مملکت فزون و اسلحه و مهمات جنگی صورت دهد و

N° 2449.

TEXTE PERSAN. — PERSIAN TEXT.

Textes officiels persan, turc et français communiqués par le délégué permanent de la Perse auprès de la Société des Nations. L'enregistrement de ce traité a eu lieu le 2 septembre 1930.

Persian, Turkish and French official texts communicated by the Permanent Delegate of Persia accredited to the League of Nations. The registration of this Treaty took place September 2, 1930.

معاهده نامه و دادیه و تأمینیه مابین دولت علیه ایران و جمهوریت ترکیه

مقدمه

دولت ایران از یکطرف

و

دولت ترکیه از طرف دیگر

احتیاجات و وظائفی را که عصر حاضر برای ملتین ایجاد و ایجاب مینماید در نظر گرفته و چون معتقد و جازم میباشند که تحکیم رشته دوستی و برادری موجود بین ایشان واجب است لهذا مصمم شدند که شرایط مادی روابط صمیمی خود را روشن نمایند و برای نیل باین مقصود انعقاد معاهده و دادیه و تأمینیه را لازم شمرده و برای این منظور طرفین توافق کردند که مذاکرات راجعه باین امر در شهر طهران بعمل آید و اختیار داران خود را بشرح ذیل معین نمودند :

از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران :

جناب اشرف آقای میرزا محمد طباطبائی

رئیس الوزرا .

ایکینجی ماده

طرفین عاقدین عالیین آرا رنده موجود اقتصادی تشریک مساعی شرائطنی ممکن اولدینی قادر سرعتله تنظیم ایله مک خصوصنده اتفاق ایله مشلردر .

مسلم درکه اقتصادی تشریک مساعی وسائط و وسائلنی و یکدیگرینک اراضیسندن سر بست ترانسیب اجرایی و ایکی ملکیت آراسنده هر در لو مناقله و مواصله وسائطنی تاسیسنی طرفین عاقدین جانبدن تعیین اولونه حق صلاحیتدار متخصصلر مطالعه و تعیین ایله جکلردر .

طرفین صلاحیتدار مرخصلری طهرانده ۱ اردی بهشت ۴۰۵ تاریخنده امضا ایدیلن مخادنت و امنیت عهدنامه سنک جزء غیر منفکی اولان اشبو پروتوقولی تورکجه فارسی و فرانسجه لسانلرنده ایکی اصلی نسخه اوله رهق امضاء ایشلردر ، اختلاف ظهورنده فرانسجه متن معتبر اوله جقدر .

۲۵ خرداد ۱۳۰۷ تاریخنده طهرانده تنظیم اولونمشدر

محل مهر و امضاء   بک روان   مدوح شوکت   محمد توفیق

براردی بهشت ۱۳۰۵ تاریخی ایران - تورکیه مخادنت و امنیت معاهده سنه مربوط پروتوقولدر

ایران دولت علیه سی و تورکیه جمهوری آراالرنده موجود مشترک سیاسی و اقتصادی روابطی تحکیم و تقویه بی متساویاً آرزو ایتکده اولد فلرندن ۱ اردی بهشت ۳۰۵ تاریخی ایران - تورکیه مخادنت و امنیت عهدنامه سنی اکمالا اشبو پروتوقولک تنظیمی لازم عدایتمش و مرخصلری اولدوق

ایران شاهنشاهی حضرتلری طرفندن

امور خارجه و وزیر و کبلی آقای فتح الله خان یاک روان جنابلرینی

و

تورکیه رئیس جمهوری حضرتلری طرفندن

تورکیه جمهوری طهران بویوک ایلیجیسی مدوح شوکت بکی

و

تورکیه جمهوری موسقوا بویوک ایلیجیسی محمد توفیق بکی

تعیین ایله مشلردر.

مشار البهم حامل اولنقلری صلاحیتنامه لرې تعاطی و اصوله موافق بولارهق اتیده کی

مواد حقنده توافق نظر حاصل ایله مشلردر.

برنجی ماده

طرفین عاقیدن دن بری آخر بر ویا برفاچ دولنک حرکات خصمانه سنه معروض فالدینی تقدیرده طرف دیگر وضعیتی اصلاح ایچون بوتون قوتله صرف مساعی ایله جکدر بو مساعی به رضاً حرب امر واقع الوریسه طرفین عاقیدن کندی منافع غالبه لریله متناسب بر چاره حل بولوق مقصد یله وضعیتی آراالرنده دوستانه و خیر خواهانه دقتله مطالعه ایله مکی تمهد ایدرلر.

دوقوزنجی ماده

شوراسی مقرر در که طرفین عاقدیندن هر بری اشبو معاهده نامه ده تعین ایدیلن متقابل تمهدات خارجنده دیگر دولتله هر درلو مناسباتینده سربستی حرکتی تمامبله محافظه ایدیه جقدر.

اوننجی ماده

بومعاهده نامه فارسی ، ترکیجه و فرانسجه لسانلری ایله یاز لشدر . اختلاف ظهورنده فرانسجه متن معتبر اوله جقدر .

اون برنجی ماده

اشبو معاهده نامه امضا سندن اعتباراً معتبر اولوب ممکن مرتبه فیصه بر زمان طرفنده طرفین عاقدین ملت مجلسلرینک تصویبلرینه عرض ایدیله جک و تصدیق اولونان نسخه لر طهرانده تعاطلی قلینه جقدر بو معاهده نامه نك مدت مرعیتی بش سنه اوله جقدر . شاید معاهده نامه مذکور بش سنه لك مدتک ختامندن آتی آی اول طرفین عاقدیندن بری ویا دیگر ی جانبندن فسخ اولونماز ایسه کندیلکندن برسنه دهاا مرعی عدایدیله جک و فسخ کیفیتی انجق آتی ایلق بر مدتک اقتضاسندن صوکر حکم و تأثیری حائز اوله جقدر .

ایکی طرف مرخصلری یوقاریده مذکور اون بر ماده احکامنی قبول و تصدیق ایدیه رک بومعاهده می امضاء و تختیم ایله مشلدر .

طهرانده ۲۲ نیشان ۱۹۲۶ تاریخنده ایکی نسخه اوله رق تنظیم قیلنشددر .

ممدوح شوکت ییلک .

مفتاح

محل مهر محمد علی فروغی

دن اولان آرزاق حیوانات و سائرہ ندارکی و یا رجعت ایدن قطعانک نقل و امراری صورتیله استفاده و یا اهابسنی تخریک و تشویق ایله کندی مقصد لرینه کوره استخدام و یا خودعسکری استکشافات ایچون دولت مذکوره نک بی طرفلنی اخلاصه تصدی ایله بودولت حرکات واقعه به قارشی بی طرفلنی مسلحاً مدافعه به مجبوردر .

بشنجی ماده

طرفین عاقدين کندی مملکتلری داخلنده طرف دیگر ممالکنک امنیت و آسایشنی اخلاص و یا حکومتنی تقلیب غایه سنی تعقیب ایدن تشکیلات و تجمعاتک تشکل و یا اقامتنی و کذلک دیگر مملکت فارشی پروپاگاندا و یا هرمانکی باشقه برواسطه ایله مجادله مقصدنده بولونان اشخاص و یا تجمعاتک اقامتنی قبول ایتمه مکی تمهد ایدرلر .

آلتنجی ماده

طرفین عاقدين حدود منطقه لری اهابلسنک حضور و امیتلرینی تامین ایتمه بیلیمک مقصدیله حدوده جوار اراضیده بولونان عشیر تارک احداث ایتمه کلمکده اولدقلری ، ایکی مملکتک آسایشینی نخل افعال مجرمانه به و حرکاته نهایت ویرمه ایچون بالجمله تدابیر لازمه بی اتخاذ ایتمه چکلردر .

بوتدابیر طرفین حکومتلرنجه آیری آیری و یا لزومته فائل اولدقلری تقدیرده مشترکاً اتخاذ اولونه چکلردر .

یدنجی ماده

طرفین عاقدين اشبو معاهده نک بقندن اعتبار آنهات آلتی آی طرفنده تجارت، شهیندرلک، کومروک ، پوسته و تلغراف ، اقامت و اعاده مجرمین مقاوله نامه لری عقیدینه باشلامق خصوصنده ائتلاف ایله مشلردر .

بومقاولاتی عقد ایچون طرفین مرخصاری طهران شهرنده طویلانه چکلردر .

سکزنجی ماده

طرفین عاقدين ازالرنده تحدث ایدوب عادی دیپلوماسی طریقنی ایله حل اولونه مایان اختلافاتک تسویه سی ضمننده مراجعت اولونه حق اصولی تئیت ایتمه چکلردر .

ایله

خارجیه وزیري وکلی جناب آقای میرزا داود خان مفتاحی

تورکیه رئیس جمهوری :

ایراندہ تورکیه نک فوق العادہ مرخص بویوک ایلیجیسی ممدوح شوکت بکی

تبعین ایله مشر در .

مذکور مرخصلر اصولنه موافق کوریلن صلاحیتنامه لرینی تعاطیدن سوکرا اتیده کی

موادی قرارلاشد بر مشر در .

برنجی ماده

ایران دولتی ایله تورکیه جمهوریتی بیننده و كذلك ایکی دولتک تبعه لری آراسنده

اخلاقی غیر قابل صلح و صمیمی و ابدی مخادنت جاری اوله جقدر

ایکینجی ماده

طرفین عاقدیندن بری علیهنده دیگر برویا برقاچ دولت ناله طرفندن بر حرکت عسکریه

واقع اولدینی تقدیرده دیگر طرف عاقد برنجیسته فارشی بیطرفلغنی محافظه ایتسکی تمهدایلر .

اوچنجی ماده

طرفین عاقدیندن هربری دیگرینه فارشی هیچ برتجاوزده بولونمامنی و برویا برقاچ دولت

ناله ایله عقد انوب دیگر طرف عاقدک علیهنه و یا دیگر طرف مملکتک امنیت عسکریه و

بحریه سی علیهنه متوجه سیاسی ، اقتصادی و یا مالی هیچ بر اتفاق و ائتلاف اشتراک ایتسه

مکی تمهدایلر .

بوندن باشقه طرفین عاقدیندن هربری دیگرطرف عاقدعلیهنه توجه ابدلش هر مانگی

بر حرکت خصومتکارانه به اشتراک ایتسه جکنی تمهدایلر .

دردنجی ماده

برویا برقاچ دولت ناله طرفین عاقدیندن برینه فارشی خصمانه معاملات وعسکری حرکات

اجراسنده طرف دیگرک اراضیسندن . ساکر ، اسلحه و مهمات امراری و یا وسائل حربیه

N° 2449.

TEXTE TURC. — TURKISH TEXT.

ایران دولت علیه سی ایله تورکیه جمهوریتی
 آراسنده
 مخادنت و امنیت عهد نامه سی

مقدمه

بر طرفدن ایران

و

دیگر طرفدن تورکیه

عصر حاضرک هر ایکی ملته توجه ایشکده اولدییی احتیاجات و مجبوریات احکامنه تبعیثه موجود اولان دوستاق و قارداشلقارینی تقویه لزومه قائل اوله رق صمیمانه مناسبتلرینک مادی شرائطنی تثبیت ایچون ارالرنده بر مخادنت و امنیت عهد نامه سی عقدینی ^{تقسیمی} تثبیت ایشلر و بو خصوصده طهران شهرینی مذاکره محلی اوله رق ^{تعیینده} ~~تعیینده~~ ائتلاف ایله مرخصلری اولیق اوزره :

اعلیحضرت همایون ایران شاهنشاهی :

رئیس الوزراء جناب اشرف آقای میرزا محمد علیخان فروشی

N° 2449. — TRAITÉ D'AMITIÉ ET DE SÉCURITÉ ENTRE LA PERSE
ET LA TURQUIE. SIGNÉ A TÉHÉРАН, LE 22 AVRIL 1926.

PRÉAMBULE

LA PERSE, d'une part, et LA TURQUIE, d'autre part, constatant les mêmes besoins et obligations que le siècle présent impose à leurs nations respectives,

Et pénétrées de la conviction qu'il y a nécessité pour les deux Etats de resserrer les liens de l'amitié et de la fraternité existant entre eux,

Ont résolu de déterminer les conditions concrètes de leurs rapports cordiaux et de conclure à cette fin un traité d'amitié et de sécurité.

A cet effet, elles se sont mises d'accord pour fixer la ville de Téhéran comme lieu de négociations et ont désigné pour leur plénipotentiaires, savoir :

SA MAJESTÉ IMPÉRIALE LE SHAH DE PERSE :

Son Altesse MIRZA MOHAMMAD ALI KHAN FOROUGHI, président du Conseil des Ministres ;
Son Exc. MIRZA DAVOUD KHAN MEFTAH, gérant du Ministère des Affaires étrangères ;

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE TURQUE :

MEMDOUH CHEVKET bey, ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire de Turquie en Perse ;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

Article premier.

Il y aura paix inviolable et amitié sincère et perpétuelle entre l'Empire de Perse et la République turque, ainsi qu'entre les citoyens des deux Etats.

Article II.

En cas d'une action militaire dirigée contre l'une des Hautes Parties contractantes par une ou plusieurs Puissances tierces, l'autre Partie contractante s'engage à observer la neutralité vis-à-vis de la première.

Article III.

Chacune des deux Parties contractantes s'engage à ne se livrer à aucune agression vis-à-vis de l'autre ni à ne faire partie d'aucune alliance ou entente politique, économique ou financière

¹ TRADUCTION. — TRANSLATION.

No. 2449. — TREATY OF FRIENDSHIP AND SECURITY BETWEEN PERSIA AND TURKEY. SIGNED AT TEHERAN, APRIL 22, 1926.

PREAMBLE.

PERSIA, of the one part, and TURKEY, of the other part, noting that the present time imposes the same needs and obligations on their respective nations,

And being firmly convinced that it is essential for the two States to strengthen the ties of friendship and fraternity existing between them,

Have resolved to lay down specific conditions for the cordial relations between them and with that object to conclude a Treaty of Friendship and Security.

For this purpose, they have agreed to choose Teheran as the seat of negotiations, and have appointed as their Plenipotentiaries :

HIS IMPERIAL MAJESTY THE SHAH OF PERSIA :

His Highness MIRZA MOHAMMAD ALI KHAN FOROUGHI, Prime Minister ;

His Excellency MIRZA DAVOUD KHAN MEFTAH, Acting Head of the Ministry of Foreign Affairs ;

THE PRESIDENT OF THE TURKISH REPUBLIC :

MEMDOUH SHEVKET Bey, Turkish Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary in Persia ;

Who, having communicated their full powers, found in good and due form, have agreed on the following provisions :

Article I.

There shall be inviolable peace and sincere and perpetual friendship between the Empire of Persia and the Turkish Republic as well as between the citizens of both States.

Article II.

Should military action be directed against either High Contracting Party by one or more third Powers, the other Contracting Party undertakes to observe neutrality towards the former.

Article III.

Each of the two Contracting Parties undertakes not to engage in any aggression against the other and not to be a party to any alliance or political, economic, or financial agreement concluded

¹ Traduit par le Secrétariat de la Société des Nations, à titre d'information.

¹ Translated by the Secretariat of the League of Nations, for information.

conclue par une ou plusieurs Puissances tierces et dirigées contre l'autre Partie ou contre la sécurité militaire et navale de son pays.

Chacune des deux Parties contractantes s'engage en outre à ne pas participer à n'importe quelle action hostile dirigée par une ou plusieurs Puissance tierces contre l'autre Partie.

Article IV.

Au cas où une ou plusieurs Puissances tierces procédant aux actes d'hostilité et aux opérations militaires contre l'une des Hautes Parties contractantes violeraient la neutralité de l'autre Partie en vue d'utiliser son territoire pour des passages de troupes, armes, munitions de guerre ou pour des fournitures de vivres bestiaux et n'importe quelles choses susceptibles de servir à la guerre ou enfin pour le passage des troupes battant en retraite ; ou en vue d'exciter et de soulever les populations du territoire neutre dans le but de les employer à leurs fins, ou bien d'opérer des reconnaissances militaires sur ledit territoire, cette Partie devra s'opposer par les armes à ces actions pour sauvegarder sa neutralité.

Article V.

Les deux Parties contractantes s'engagent à ne point admettre sur leur territoire la formation ou le séjour d'organisations ou de groupements ayant pour but de troubler la paix et la sécurité de l'autre pays ou de changer son gouvernement, ainsi que le séjour de personnes ou de groupements projetant de lutter par propagande ou par tout autre moyen contre l'autre pays.

Article VI.

En vue d'assurer la tranquillité et la sécurité des habitants des zones limitrophes, les deux Parties contractantes prendront toutes les mesures nécessaires pour mettre une fin à des actions coupables et agissements pouvant porter atteinte à la paix des deux pays et auxquels se livrent des tribus se trouvant sur les territoires avoisinant les frontières.

Ces mesures seront prises par les gouvernements respectifs des deux Parties séparément ou d'un commun accord, s'ils le jugent nécessaire.

Article VII.

Les Hautes Parties contractantes sont tombées d'accord pour réunir à Téhéran leurs plénipotentiaires dans un délai de six mois au plus tard à dater de la signature du présent traité, en vue de conclure des conventions commerciale, consulaire, douanière, postale et télégraphique, ainsi que des conventions d'établissement et d'extradition.

Article VIII.

Les deux Parties contractantes se sont mises d'accord pour déterminer la procédure à recourir en vue de régler les différends pouvant surgir entre elles et qui n'auraient pu être résolus par la voie diplomatique ordinaire.

Article IX.

Il est entendu qu'en dehors des engagements mutuels pris dans le présent traité, chacune des Hautes Parties contractantes conserve son entière liberté d'action en ce qui concerne ses relations avec de tierces Puissances.

by one or more third Powers and directed against the other Party or against the military and naval security of that Party's country.

Each of the two Contracting Parties further undertakes not to participate in any hostile action whatsoever directed by one or more third Powers against the other Party.

Article IV.

Should one or more third Powers proceeding to acts of hostility and military operations against either High Contracting Party violate the neutrality of the other Party, with a view to using his territory for the passage of troops, arms or munitions of war, or for obtaining supplies of provisions, live stock or any other objects capable of being employed for warlike purposes, or for the passage of troops in retreat ; or with a view to exciting and stirring up the populations of the neutral territory with the object of using them for their own purposes or with a view to carrying out military reconnaissances in the said territory, that Party shall be bound, in order to safeguard his neutrality, to oppose such actions by force of arms.

Article V.

The two Contracting Parties undertake not to allow in their territory the formation or presence of organisations or groups of persons whose object is to disturb the peace and security of the other country or to change its government, or the presence of persons or groups of persons planning to attack the other country by propaganda or by any other means.

Article VI.

To ensure the peace and security of the inhabitants of the frontier zones, the two Contracting Parties will take all necessary measures to put an end to any reprehensible activities which may be liable to affect the peace of the two countries and in which tribes in the territories adjoining the frontiers may engage.

These measures shall be taken by the respective Governments of the two Parties separately, or by common agreement if they consider it necessary.

Article VII.

The High Contracting Parties have agreed that their Plenipotentiaries shall meet at Teheran within six months at most from the date of the signature of the present Treaty for the purpose of concluding commercial, consular, Customs and postal and telegraph conventions, and also establishment and extradition conventions.

Article VIII.

The two Contracting Parties have agreed to determine the procedure to be followed with a view to settling any differences that may arise between them and that it may not have been possible to settle by the ordinary methods of diplomacy.

Article IX.

It is agreed that, apart from the mutual undertakings entered into in the present Treaty, each of the High Contracting Parties retains full liberty of actions as regards his relations with third Powers.

Article X.

Le présent traité a été rédigé en persan, en turc et en français. En cas de divergence, c'est le texte français qui fera foi.

Article XI.

Le présent traité sera soumis, dans le plus bref délai possible, à l'approbation des Assemblées nationales des deux Etats et les ratifications en seront échangées à Téhéran.

Il entrera en vigueur à partir de la date de sa signature et aura la durée de cinq années. Si le traité n'est pas dénoncé par l'une ou l'autre des Hautes Parties contractantes six mois avant l'expiration de ladite période de cinq années, il sera considéré comme ayant automatiquement sa durée de validité une année en plus, la dénonciation ne pouvant toujours produire ses effets qu'après l'expiration d'un délai de six mois.

En foi de quoi les plénipotentiaires respectifs ont signé le présent traité et y ont apposé leurs sceaux.

Fait en double à Téhéran, le vingt-deux avril mil neuf cent vingt-six.

M. A. FOROUGHI.

MEMDOUH CHEVKET bey.

D. MEFTAH.

PROTOCOLE ANNEXE AU TRAITÉ PERSO-TURC CONCLU EN DATE DU 1er ORDIBEHCHT 1305 (22 AVRIL 1926). SIGNÉ A TÉHÉРАН, LE 15 JUIN 1928.

L'EMPIRE PERSAN et LA RÉPUBLIQUE TURQUE, également désireux de resserrer et de consolider les relations politiques et économiques existant entre eux, ont jugé nécessaire de conclure ce protocole en vue de compléter le Traité d'amitié perso-turc en date du 1er Ordibehecht 1305 (22 avril 1926) et ont à cet effet désigné pour leurs plénipotentiaires, savoir :

SA MAJESTÉ IMPÉRIALE LE SHAH DE PERSE :

Son Exc. FATHOLLAH KHAN PAKREVAN, gérant du Ministère des Affaires étrangères ;

SON EXCELLENCE LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE TURQUE :

Son Excel. MEMDOUH Chevket bey, ambassadeur de Turquie à Téhéran ; et

Son Exc. MEHMED TEVFIK bey, ambassadeur de Turquie à Moscou ;

Lesquels après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, ont convenu des dispositions suivantes :

Article premier.

Au cas où l'une des deux Parties contractantes serait l'objet d'un acte d'hostilité de la part d'une ou de plusieurs tierces Puissances, l'autre Partie contractante déploiera tous ses efforts pour remédier à la situation. Si, malgré ces efforts, la guerre devenait un fait accompli, les deux Hautes

Article X.

The present Treaty has been drawn up in Persian, Turkish and French. In case of divergence, the French text shall be authentic.

Article XI.

The present Treaty shall be submitted as soon as possible for the approval of the National Assemblies of both States, and the ratifications thereof shall be exchanged at Teheran.

It shall enter into force as from the date of signature and shall remain valid for five years. Unless this Treaty is denounced by either High Contracting Party six months before the expiration of the said period of five years, it shall be considered as automatically renewed for one year more, denunciation becoming in all cases effective only after six months.

In faith whereof the respective Plenipotentiaries have signed the present Treaty and have thereto affixed their seals.

Done in duplicate at Teheran on the twenty-second day of April, one thousand nine hundred and twenty-six.

M. A. FOROUGHI.

MEMDOUH SHEVKET Bey.

D. MEFTAH.

PROTOCOL ANNEXED TO THE PERSIAN-TURKISH TREATY CONCLUDED ON 1ST ORDIBEHECHT 1305 (APRIL 22nd, 1926). SIGNED AT TEHERAN, JUNE 15, 1928.

The PERSIAN EMPIRE and the TURKISH REPUBLIC, being equally desirous of strengthening and consolidating the political and economic relations existing between them, have thought it necessary to conclude this Protocol for the purpose of supplementing the Treaty of Friendship between Persia and Turkey date 1st Ordibehecht 1305 (April 22nd, 1926) and have for this purpose appointed as their Plenipotentiaries :

HIS IMPERIAL MAJESTY THE SHAH OF PERSIA :

His Excellency FATULLAH KHAN PAKREVAN, Acting Head of the Ministry of Foreign Affairs ;

HIS EXCELLENCY THE PRESIDENT OF THE TURKISH REPUBLIC :

His Excellency MEMDOUH SHEVKET Bey, Turkish Ambassador at Teheran ; and
His Excellency MEHMED TEWFIK Bey, Turkish Ambassador at Moscow ;

Who, having communicated their full powers, found in good and due form, have agreed upon the following provisions :

Article I.

Should either Contracting Party be the object of an act of hostility on the part of one or more third Powers, the other Contracting Party shall use all his efforts to remedy the situation. Should war become an accomplished fact, notwithstanding those efforts, the two High Contracting

Parties contractantes s'engagent à examiner de nouveau la situation soigneusement et dans un esprit de bienveillance dans le but de parvenir à trouver une solution conforme à leurs intérêts supérieurs.

Article II.

Les deux Hautes Parties contractantes sont d'accord pour régler dans le plus bref délai possible les conditions de leur étroite collaboration dans le domaine économique.

Il reste entendu que le choix et le règlement des moyens de la réalisation de cette collaboration ainsi que la question du libre transit à travers les territoires des deux Parties, et celle de l'établissement des moyens de communication de toute sorte entre les deux pays, seront étudiés soigneusement par les délégués spécialistes compétents qui seront désignés de la part des deux Hautes Parties contractantes.

En foi de quoi les plénipotentiaires des deux Hautes Parties contractantes ont signé ce protocole, qui fait partie intégrante du Traité d'amitié et de sécurité signé à Téhéran en date du 1er Ordibehecht 1305 (22 avril 1926), en deux exemplaires, en langues persane, turque et française.

En cas de divergence de vues, le texte français fera foi.

Fait à Téhéran, le vingt-cinq Hourdad 1307 (15 juin 1928).

M. TEVFIK.

MEMDOUH CHEVKET.

F. PAKREVAN.

Parties undertake to re-examine the situation carefully and in a friendly spirit with the object of finding a solution in conformity with their highest interests.

Article II.

The two High Contracting Parties agree to settle as soon as possible the conditions of their close co-operation in the economic sphere.

It is understood that the choice and regulation of the means of effecting this co-operation and also the question of freedom of transit through the territories of both Parties and that of the establishment of means of communication of every kind between the two countries shall be carefully studied by the competent specialist delegates who shall be appointed by the two High Contracting Parties.

In faith whereof the Plenipotentiaries of the two High Contracting Parties have signed this Protocol, which forms an integral part of the Treaty of Friendship and Security signed at Teheran on 1st Ordibehecht 1305 (April 22, 1926), in duplicate Persian, Turkish and French texts.

In case of divergence, the French text shall be authentic.

Done at Teheran on 25th Hurdad 1307 (June 15, 1928).

M. TEVFIK.

F. PAKREVAN.

MEMDOUH SHEVKET.

